

AGENDAPUNT voor burgemeester en wethouders		Nummer:		25
		Datum vergadering:		24-05-2016
		Hamer-/besprekstuk		Besprekstuk
Onderwerp:	Ouderbijdrage Jeugdhulp 2015			
Conceptbesluit: (het college besluit:)	- in te stemmen met terugbetaling van de door het CAK geïnde ouderbijdrage 2015 aan de ouders die in 2015 een eigen bijdrage voor jeugdhulp met verblijf hebben betaald; - het besluit ter kennis name aan de raad te doen toekomen.			
Financiële consequenties	Kosten:	€ 15.000		
	Dekking	Opvangen binnen deelfonds sociaal domein.		
Samenvatting:	In de Jeugdwet was een ouderbijdrage voor jeugdhulp met verblijf opgenomen. Er werden vervolgens bezwaren geuit tegen deze eigen bijdrage vanuit het politiek en maatschappelijk middenveld. In opdracht van Van Rijn is vervolgens op landelijk nivo onderzoek uitgevoerd naar de ouderbijdrage. De uitkomst van het onderzoek heeft er toe geleid dat deze bijdrage als niet wenselijk wordt beschouwd binnen de Jeugdwet. De rijksoverheid heeft vervolgens besloten de verplichte bijdrage uit de wet te schrappen per 1 januari 2016. Het college heeft eerder besloten in afwachting van de resultaten van het onderzoek de wet uit te voeren. Gebleken is dat in 2015 ouders deze bijdrage niet in alle gevallen hebben betaald. Oorzaken waren de tijd die het kostte voor het inregelen van de systemen (zoals bij het CAK die de ouderbijdrage moest innen) en discussies die over de ouderbijdrage plaats vonden. Conform het besluit van de rijksoverheid en om alle ouders op dit onderdeel gelijk te behandelen wordt de wel betaalde eigen bijdrage 2015 aan die ouders terug gestort.			
Bijlagen:	Bijgevoegd: brief d.d. 13 november 2015 van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Voorzitter van de Tweede Kamer over: "toekomst ouderbijdrage (en borging Centra Seksueel Geweld)			
Bestuurlijk traject:	Vergadering van	Datum	Commissie	Uiterlijke beslisdatum
	College	24-05-2016		24-05-2016
	Raadscommissie			
	Raad	E.L.N.		
Vorbereid met:	Hinke van der Honing, Esther Leenstra, Henk Schuitemaker			
Communicatie en openbaarheid:	Zijn dit besluit en de achterliggende stukken openbaar?			Ja
	[1] Ja, niet naar de pers			
Programma:	Niet van toepassing			
Parafen:	Medewerker	Nynke Arendz	paraaf	
	Afdeling	MO		
	Afdelingsmanager		paraaf	
	Secretaris	S. Weistra	paraaf	
	Portefeuillehouder	weth. Frantzen	paraaf	
Besluit B&W:	CONFORM ADVIES			

Inleiding

Staatssecretaris Van Rijn (VWS) heeft de Tweede Kamer in november 2015 laten weten de ouderbijdrage in de Jeugdhulp af te schaffen per 1 januari 2016. Uit onderzoek bleek dat de verplichte ouderbijdrage voor Jeugdhulp met verblijf niet goed werkte. Dit betekent een aanpassing van de Jeugdwet met terugwerkende kracht.

De ouderbijdrage voor Jeugdhulp en opvoedhulp bestond al jaren en is overgenomen in de Jeugdwet per 1 januari 2015. Voor de groep Geestelijke Gezondheidszorg en de (voorheen) AWBZ zorg voor kinderen was de ouderbijdrage nieuw. De bijdrage was bedoeld om ouders te laten meebetalen aan de verblijfskosten van kinderen die niet thuis verblijven en een vorm van jeugdhulp krijgen. Onderzoek wijst uit dat het "besparingsmotief" voor veel ouders niet geldt. Ook blijkt de regeling een drempel voor sommige ouders om de juiste hulp in te schakelen en brengt het innen van de bijdrage (via het CAK) door gemeenten relatief veel administratieve lasten met zich mee.

Op 23 juni 2015 heeft ^{mw} ~~het~~ college het besluit genomen de wet te blijven uitvoeren en de ouderbijdrage te innen in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek, zoals uitgevoerd in opdracht van de staatssecretaris. ^{Uit college} ~~het college~~ heeft de raad hier van per brief op de hoogte gesteld en daarbij de argumenten aangegeven. De raad had eerder een motie aangenomen waarin het college verzocht werd om de ouderbijdrage jeugdhulp GGZ op te schorten.

Gebleken is dat het CAK slechts een deel van de ouderbijdrage daadwerkelijk heeft geïnd. In totaal gaat het om € 15.000 voor Steenwijkerland. Dit komt mede door de overgangssituatie van het administratief inregelen naar de nieuwe Jeugdwet en nieuwe verantwoordelijkheden. Daarnaast kwam er een discussie op gang binnen verschillende geledingen in de samenleving over nut, noodzaak en redelijkheid van de ouderbijdrage voor Jeugdhulp met verblijf (van voornamelijk de j-GGZ). Dit alles bij elkaar heeft, net als bij andere gemeenten, geleid tot vertraging van de inning van de bijdrage.

Argumenten

Argumenten om de in het kader van de Jeugdwet geïnde ouderbijdrage terug te betalen aan de desbetreffende ouders zijn:

- * keuze voor gelijke behandeling; met name de ouders die van oudsher al een ouderbijdrage betaalden binnen de eerdere kaders jeugdzorg, hebben dit nu ook gedaan. Bij alle eerdere besluiten rond het wel of niet innen van de ouderbijdrage was het belangrijkste uitgangspunt om rechtsongelijkheid binnen één wet tussen groepen Jeugd- en opvoedhulp, jeugd-GGZ en jeugd-awbz te voorkomen. Nu een deel van de ouders de bijdrage ^{hebben} ~~hebben~~ betaald en anderen tot dusver niet, ligt het voor de hand ook nu uit te gaan van gelijke behandeling;
- * verder is terugbetaling van de ouderbijdrage in lijn met de resultaten van het onderzoek van de Staatssecretaris naar de werking van de regeling.

Kanttekeningen

Formeel gezien was er een ouderbijdrageplicht in 2015 voor jeugdhulp met verblijf. Echter, het is gebleken dat dit onderdeel in de nieuwe Jeugdwet beter geschrapt kon worden.

Financiële toelichting

Uit navraag blijkt dat het Centraal Administratie Kantoor (CAK) voor de gemeente Steenwijkerland € 15.000 aan ouderbijdrage heeft geïnd in 2015. Dit bedrag wordt aan betreffende ouders terug gestort. Dit bedrag wordt betaald vanuit het deelfonds sociaal domein. Gemeenten worden door het Rijk gecompenseerd voor de afschaffing van de ouderbijdrage uit de Jeugdwet.

Communicatietraject en openbaarheid

Het collegebesluit gaat ter kennisname naar de raad.

Ouders die een ouderbijdrage hebben betaald in 2015 ontvangen een brief waarin wordt meegedeeld dat zij dit bedrag terug ontvangen.

Op de website van de gemeente en van het CJG wordt een bericht geplaatst waarin het besluit en de toelichting hierop wordt vermeld.

Uitvoering en planning

Afhandeling voor 1 juli.

Bijlage

Brief van de staatssecretaris van VWS, drs. M.J. van Rijn, d.d. 13 november 2015 over: toekomst ouderbijdrage (en borging Centra Seksueel Geweld)

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
865635-143590-J

Bijlage(n)
*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum 13 november 2015
Betreft Toekomst ouderbijdrage en borging Centra Seksueel Geweld

Geachte voorzitter,

Met deze brief bericht ik u, mede namens de minister van Veiligheid en Justitie, over de toekomst van de ouderbijdrage en de borging van de Centra Seksueel Geweld (CSG's).

Toekomst ouderbijdrage

Ik heb u naar aanleiding van een verzoek daartoe van mevrouw Ypma (PvdA), toegezegd dat er onderzoek zal worden verricht naar de uitvoeringspraktijk van de ouderbijdrage.

In de brief van 5 oktober 2015 heb ik u geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek. Daarbij heb ik aangegeven dat het rapport voor mij aanleiding is om de ouderbijdrage in overleg met de VNG nader te bezien en dat ik u hierover een nader voorstel zal sturen. Het voorstel, dat ik u hierbij doe toekomen, is om de ouderbijdrage jeugd per 2016 te schrappen.

Overleg VNG

Op 15 oktober 2015 is een bestuurlijk overleg gevoerd met de VNG. De VNG heeft daarin aangegeven dat zij zich herkent in de bevindingen van het rapport over de uitvoeringspraktijk van de ouderbijdrage. De VNG heeft verder aangegeven dat circa 300 gemeenten meewerken aan de inning van de ouderbijdrage en dat circa 100 gemeenten de inning van de ouderbijdrage geheel of gedeeltelijk hebben opgeschort in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek. De VNG kan zich vinden in afschaffing. Voorwaarde voor de VNG is dat gemeenten structureel gecompenseerd worden voor de uitname van het bedrag van € 26,6 miljoen uit het macrobudget aangezien het hier een wettelijke taak betreft. Om diezelfde reden is compensatie dit jaar niet opportuun.

Onderzoek ouderbijdrage nader bezien

Uit het onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van de ouderbijdrage bleek dat:

1. Het besparingsmotief is sterk afhankelijk van de individuele situatie. Lang niet alle ouders besparen als hun kind jeugdhulp met verblijf ontvangt.
2. De administratieve lasten voor de inning van de ouderbijdrage voor de daghulp zijn relatief hoog ten opzichte van de opbrengsten.

3. Het is aannemelijk dat de ouderbijdrage drempels opwerpt voor jeugdhulp. Ik vind het belangrijk dat er geen drempels voor jongeren en kinderen zijn als het gaat om de toegang tot jeugdhulp.

Ik heb besloten op basis van de uitkomsten van het onderzoek om de ouderbijdrage voor jeugdhulp met verblijf per 1 januari 2016 af te schaffen.

Ik ga gemeenten compenseren voor het bedrag van 26,6 miljoen dat uit het macrobudget is gehaald. Financiële middelen zijn gevonden door een ramingsbijstelling van Wlz-uitgaven en herschikking van middelen op de jeugdbegroting.

Voor afschaffing van de ouderbijdrage is een wetswijziging vereist. Daarvoor zal ik zo spoedig mogelijk met een wetsvoorstel komen, waarin de ouderbijdrage - met terugwerkende kracht per 1 januari 2016 - wordt geschrapt uit de Jeugdwet. Ook zal ik een traject starten om de afwikkeling van de uitvoering van de ouderbijdrage zorgvuldig te laten verlopen.

Borging CSG's

In het Algemeen Overleg (AO) over zedendelicten en seksuele weerbaarheid/misbruik van 24 september jongstleden is toegezegd om uw Kamer voor de behandeling van de begroting van VWS te informeren over de borging van de Centra Seksueel Geweld (CSG's).

Slachtoffers van seksueel geweld verdienen snelle, passende en goede opvang en hulp. Ons uitgangspunt daarbij is dat de aanpak van seksueel geweld ingebed moet zijn in het beleid van gemeenten. Op deze manier wordt het immers mogelijk om over de gehele linie het probleem integraal aan te pakken, van preventie (bijvoorbeeld op scholen en in het kader van de Wet Publieke Gezondheid) tot opvang en hulp. Ook biedt dit de mogelijkheid voor samenwerking met de politie en het Openbaar Ministerie (OM), bijvoorbeeld waar het gaat om het doen van aangifte, het veilig stellen van forensisch bewijsmateriaal en het aanpakken van de plegers. Ten slotte kan samenhang aangebracht worden met de bredere (multidisciplinaire) aanpak van geweld in huiselijke kring, inclusief kindermishandeling (bijvoorbeeld met Veilig Thuis). Het gaat immers in veel gevallen om plegers die een bekende zijn van het slachtoffer¹. Het aanbod van de CSG's vormt binnen de integrale aanpak van seksueel geweld een belangrijk aandeel. Het gaat om een multidisciplinaire aanpak voor slachtoffers van acuut seksueel geweld, ongeacht leeftijd. Forensisch onderzoek, medische zorg en psychosociale ondersteuning worden gecoördineerd ingezet. Wij willen hier onze waardering uitspreken voor de inzet van al die professionals die de CSG's hebben opgezet. Zij hebben een aanbod ontwikkeld, met een kwaliteitskader, dat aansluit bij de leefwereld van deze slachtoffers. Onze inzet is er dan ook op gericht dit aanbod verder te borgen.

Tot eind december 2015 financiert het Fonds Slachtofferhulp de kosten van de coördinatie van de bij het aanbod van de CSG's betrokken partijen². Door het

¹ Bron: Feiten en cijfers seksueel geweld, Movisie, 7 februari 2013; Nieuwsbericht Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, 20 augustus 2015

² De overige financiering van het aanbod van de CSG's komt uit de reguliere financieringsstromen, bijvoorbeeld als het gaat om medische zorg (via het ziekenhuis of via de GGD) of kosten van het forensisch medisch onderzoek voor de opsporing en vervolging. Omdat binnen de kwaliteitscriteria van de CSG's de casemanager (inclusief het zogenaamde

wegvallen van deze financiering ontstaat een knelpunt, omdat er nog geen landelijk dekkende infrastructuur is gerealiseerd. Er is hier sprake van een overbruggingsprobleem. De Minister van VenJ en ik zijn bereid om dit op te lossen door voor 2016 en 2017 extra middelen ter beschikking te stellen. Op korte termijn maken we met de VNG en de gemeenten afspraken hoe deze middelen het beste kunnen worden ingezet voor de borging van het aanbod van de CSG's. Hiermee verwachten we dat we langs deze weg tegemoet komen aan de wens van de Tweede Kamer om voor deze borging een oplossing te zoeken. In de komende voortgangsrapportage geweld in afhankelijkheidsrelaties, die naar verwachting in december van dit jaar naar uw Kamer wordt gezonden, informeren wij u over de stand van zaken.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn

'watchful waiting', om te beoordelen of het slachtoffer binnen vier weken al dan niet een trauma ontwikkelt) wordt beschouwd als een vorm van psychosociale hulp, ligt het voor de hand dat deze kosten in de vorm van maatschappelijk werk door de gemeenten worden gefinancierd.

